

POTŁUMIAĆ (18) *vb impf*

potłumiać (16), **potłomiać** (2) *Calep, GrabowSet*.

Pierwsze o oraz a jasne; potłomiać z tekstów nie oznaczających ó.

inf potłumiać (7). ◇ *praes 1 sg* potłumiām (4). ◇ *3 sg* potłomiā (1). ◇ *1 pl* potłumiāmy (1). ◇ *3 pl* potłumiają (1). ◇ *praet 2 sg m* potłumiāles, -ś potłumiāl (2). ◇ *3 sg m* potłumiāl (1). ◇ *con 3 pl m pers by* potłumiali (1).

Sł stp, Cn brak, Linde bez cytatu s.v. potłumić.

Gnieść, ścisnąć, dusić; opprimere Mącz, Calep; deprimere Mącz, JanStat; suffocare JanStat, JanPrzyw; oblidere Mącz (18) : Mącz 182d, 321a, b; Opprimo – Potłomiam przicziskam. Calep [734]b.

[*potłumiać co w co: Dobrze grufzki/ á nawięcý pieczoné/ iádác po obiedzie/ pokarm potłumiāią ná dól w żołądek. UrzędowHerb 372b.*]

Przen: Pognębiać, poniżać, niszczyć, odbierać znaczenie [w tym: kogo, co (12)] (13) : Y będą też odemnie ták vdręczeni áż muffā vpālć przed nogi moie/ bowiemeś ty dodał łercā mnie gdyś potłumiāl ony ile kroć łie chćieli wzrułfýć przeciwo mnie RejPs 26, 108v; Sromáimysię takowyi niewdzięczności a zdrady nałzyi/ którzy się prawdy nám wiadomyi wtydziemy/ abo przed iakā boiaźniā ráczyi iā potłumiāmy niźli wyznāwāmy MurzNT 61; ReszPrz 99; Gniew mieřza w żyłách krew/ płochosć mnie rołpuzcza Więć gnuřność potłomia GrabowSet N3; SarnStat 71 marg; [Sdrowasz panno zachoway mýą [...] Gdý pokułfzi pothlmýaiā zgrzechi pokoýv niedaýą TekstyPol 36, 1979 138; UstKościel 47v].

[*potłumiać czym: czialo [...] obcziaza duřzē A tho zyemłkie pomyęłkanýe potlumýa łmýłłý rołmaytym myłlienym ArgWykład 77.*]

Szeregi: »umniejszać, potłumiać« = minuere nec etiam suffocare JanStat, JanPrzyw (4): A tákowych Dołtoieńłw przereczonych/ ták duchownych iáko łwietckich/ nie mamy vmnieyłzác/ potłumiać SarnStat 35 [idem (3)] 71, 181, 891.

»potłumiać i wygubiać« (1): niemacie zwałniwłzi łie nayedēn dom/ Potłumiac y wygubiać go PaprUp D4v.

»potłumiać i wykorzeniać« (1): GDyż złości Zydowłkiēy intencia okołó tego nawięcýy chodzi/ iákoby Krześciāńłkiē máiętnoći y bogáctwā zāwždy potłumiāli y wykorzeniałi [deprimant et convellant JanStat 1124] SarnStat 260.

»zakrywać i potłumiać« (1): ci iā [prawdę Pańskā] nawięcēy zākrywāią y potłumiāią/ ktorzy łā iáko łłońce przelożeni od niego/ nád włzytkā łzyrokołciā ziemie. RejPos 6v.

a. Przewracać [kogo] (1) : ábowiem w bitwie widział łmokā ktory go vprzedzał á iego nieprzyaciele pothłumiāl [prosternabat]. HistAl A5.

Synonimy: przyciskać, ścisnąć, a. przewracać.

Formacje współrdzenne cf TŁUMIĆ.